

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Trainer A

1. Globaal

1.1 TITEL

Trainer A

Deze benaming wijkt af van de gebruikte benamingen in de Competentfiche “G120401 Begeleider sportactiviteiten”.

Naar de benaming ‘Trainer A’ wordt in volgende decreten en uitvoeringsbesluiten verwezen:

- Decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding (Art. 14. § 1. 3°; Art. 29. § 1. 2°; Art. 61.)
 - o Algemeen uitvoeringsbesluit inzake erkenning en subsidiëring (Art. 14. 1°; Art. 17. § 1. en § 2.; Art. 21. § 1. 1° en 3°; Art. 29. § 4. en 5.)
 - o Uitvoeringsbesluit subsidiëring facultatieve opdracht jeugdsport
 - o Uitvoeringsbesluit subsidiëring facultatieve opdracht sportkampen (Art. 5. 6°, a) 1)
 - o Uitvoeringsbesluit subsidiëring facultatieve opdracht prioriteitenbeleid (Art. 1. 8°)
 - o Uitvoeringsbesluit subsidiëring facultatieve opdracht topsport (Art. 8.; Art. 10. 3° b)
- Decreet van 9 maart 2007 houdende de subsidiëring van gemeente- en provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het voeren van een Sport voor Allen-beleid
 - o Uitvoeringsbesluit inzake algemene bepalingen en bepalingen tot het verkrijgen van de beleidssubsidie (Art. 47. § 1. 1° en 4°; Art. 47. § 2)
 - o Uitvoeringsbesluit inzake bepalingen tot het verkrijgen van de impulssubsidie (Art. 5. § 3. 1° a); Art. 5. § 3. 2° a); Art. 15.)
- Decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid
 - o Besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 betreffende de uitvoering van het decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van lokaal sportbeleid

1.2 DEFINITIE

Staat in voor het trainen en coachen van competitieve sporters (jongeren, adolescenten en volwassenen) tot op het internationaal niveau, rekening houdend met de ontwikkelingskenmerken van de doelgroep en de ontwikkelingslijn van de sport, teneinde de sporters via aangepaste

sporttechnische, -tactische en conditionele trainingsopbouw en mentale begeleiding te laten doorstromen naar het hoogste niveau en topprestaties te behalen.

1.3 EXTRA UITLEG

De Trainer A werkt met sporters tot op internationaal niveau. Binnen het internationaal niveau zijn echter gradaties te onderscheiden. Zo zijn er verschillen in niveau tussen sporters of teams die deelnemen aan voorrondes van internationale kampioenschappen (EK's, WK's, Olympische Spelen, internationale toernooien, enz.), sporters of teams die zich hiervoor ook daadwerkelijk kwalificeren en sporters of teams die op deze kampioenschappen finales of finalerondes behalen. De Trainer A werkt in hoofdzaak met de eerste en in mindere mate met de andere twee groepen.

Enkel door middel van jarenlange ervaring en specifieke, zeer gerichte, individuele en permanente bijscholing kan de Trainer A doorgroeien tot het hoogste, hierboven geschetste segment van het internationale niveau.

1.4 SECTOREN

- Social profit (PC329 Socio-culturele sector)

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

Vlaamse Sportfederatie vzw

Bloso

Mede-indieners

Voetbalfederatie Vlaanderen

Vlaamse Atletiekliga

Vlaamse tennisvereniging

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): G120401 Begeleider sportactiviteiten (m/v), 13 maart 2012

- Andere: Bepalingen van de competenties van Trainer A en B Judo, uitgevoerd in 2008 door Prof. Dr. E. Zinzen, Ariane Caplin en Els Dom (Vrije Universiteit Brussel) in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap
- Andere: Bepaling van de competenties van atletiektrainers, uitgevoerd in 2009 door Prof. Dr. E. Zinzen, Ariane Caplin en Paula Vanhoovels (Vrije Universiteit Brussel) in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap
- Andere: Bepaling van de competenties van Trainers A en B Basketbal, uitgevoerd in 2009 door Prof. Dr. E. Zinzen, Ariane Caplin en Veerle Vonderlynck (Vrije Universiteit Brussel) in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap
- Andere: Bepaling van de competenties van Trainers A en B Ski, uitgevoerd in 2009 door Prof. Dr. E. Zinzen, Ariane Caplin en Tom Deliens (Vrije Universiteit Brussel) in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap
- Andere: Bepaling van de competenties van Trainers A en B Snowboard, uitgevoerd in 2009 door Prof. Dr. E. Zinzen, Ariane Caplin en Jeroen Sondervost (Vrije Universiteit Brussel) in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap
- Andere: Bepaling van de competenties van Trainers A en B Zwemmen, uitgevoerd in 2011 door Prof. Dr. E. Zinzen, Ariane Caplin en Sepp Meyers (Vrije Universiteit Brussel) in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap

Relatie tot het referentiekader

De Competent-fiche G120401 “Begeleider van sportactiviteiten (m/v)” werd als basis gebruikt voor het opstellen van dit dossier. Alle basisactiviteiten werden opgenomen, met uitzondering van “sportmanifestaties organiseren en lanceren”, gezien dit niet behoort tot het takenpakket van de Trainer A. De Competent-fiche G120401 aangevuld met de gebundelde resultaten van de wetenschappelijke onderzoeken (zie 1.5.1.) naar competenties Trainers A en B, geven een exacte en volledige beschrijving van de competenties van een Trainer A. Deze terminologie en formuleringen zijn meer gekend en gebruikelijk bij alle sportactoren.

2. Activiteiten

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Basisactiviteiten

- Informeert de betrokken actoren over de sportdiscipline, de organisatie van de sessies en de prestaties van de sporter(s) en het team (G120401 Id14047-c)
 - Motiveert tot volhouden van sport- en bewegingsactiviteiten tot op internationaal niveau (mentale begeleiding)
 - Begeleidt sporters tot op internationaal niveau op het vlak van fitheid en gezondheid (antidoping, whereabouts, gewichtscontrole, supplementen, enz.)
 - Geeft informatie over de praktische organisatie van sportsessies
 - Onderhoudt contact met de ouders van jeugdige sporters
 - Onderhoudt contact met (sport)medische begeleiders

- Onderhoudt contact met alle overige betrokken actoren (trainers, wedstrijdbegeleidingsteam, assistenten, conditietrainer, talentscouts, scoutingsteam, externe experts, wetenschappelijke onderzoekscentra, federatie, topsportscholen, bestuur, sponsors, agenten, managers, makelaars en media)
 - Kan sportgerelateerde en praktische informatie geven aan anderstalige betrokken actoren
- Volgt het sportproject tot op internationaal niveau op, evalueert het en stelt verbeteringen voor (G120401 Id16887-c)
 - Meet effecten en resultaten
 - Rapporteert over effecten en resultaten
 - Zoekt verbeterpunten
 - Gaat actief op zoek naar nieuwe concepten en procedures
 - Volgt sportspecifieke en sporttakoverschrijdende internationale evoluties op (technisch, tactisch, conditioneel, ontwikkelingslijnen, materiaal, enz.)
 - Bepaalt het niveau van de sporter(s) en bepaalt de sportieve doelstellingen (G120401 Id12197-c)
 - Organiseert een gesprek
 - Peilt naar de persoonlijke wensen en fysieke achtergrond
 - Identificeert incentives en obstakels om topprestaties te leveren zowel op technisch, tactisch, conditioneel als mentaal vlak
 - Neemt testen, vragenlijsten, enz. af (conditie, hartslag, vetpercentage, gewicht, lenigheid, bloeddruk)
 - Interpreteert en evalueert de resultaten van de afgenomen testen, vragenlijsten, enz.
 - Werkt het sportproject tot op internationaal niveau uit volgende de persoonlijke visie en/of de visie van de dienst (G120401 Id8660-c)
 - Leidt het werkoverleg
 - Heeft oog voor randvoorwaarden (materiaal, toegankelijkheid personen met een handicap, enz.)
 - Rapporteert, indien nodig, aan de betrokken actoren
 - Stemt de sessie af op het internationaal niveau van de doelgroep en maakt het materiaal of de uitrusting klaar (G120401 Id24946-c)
 - Maakt zelfstandig een meerjaren-, jaar-, maand-, weekplan en trainingsvoorbereiding op voor sporters tot op internationaal niveau, met technische, tactische, conditionele en mentale aspecten op basis van prestatiedoelstellingen
 - Houdt rekening met ambities, diversiteit, beleving, enz. van de sporters
 - Bouwt oefeningen geleidelijk op
 - Plant voldoende hersteltijd in tussen sessies
 - Stemt het materiaal af op het internationaal niveau van de sporters
 - Stelt oefeningen aan de sporters voor en staat ze technisch, tactisch, conditioneel en mentaal bij tot op internationaal niveau (G120401 Id16698-c)
 - Past de omgang met de sporter(s) aan in functie van het action type
 - Formuleert concrete prestatiedoelen en bespreekt die met de sporter(s)
 - Beschrijft de te verwachten fysieke gevolgen en veranderingen
 - Kan technische en tactische handelingen aanleren en conditieopbouw verwezenlijken tot op het internationaal niveau

- Perfectioneert technieken, houdingen en motorische gedragingen (detailcoaching)
 - Voorziet voldoende warming-up en cooling-down
 - Heeft aandacht voor blessurepreventie (belasting-belastbaarheid, uithouding, lenigheid, kracht)
 - Geeft extra instructies indien nodig
 - Vraagt om feedback over de oefeningen
 - Volgt de sportieve evoluties op
 - Stelt het trainingsprogramma bij op basis van de noden en vorderingen
 - Verdeelt de aandacht over de verschillende sporters
 - Vermijdt gevaarlijke situaties, risico's en potentieel gevaarlijke oefeningen
 - Controleert het naleven van de veiligheidsregels en aanwijzingen
 - Gebruikt specifieke software (film en beeldanalyse)
- Kijkt sportmateriaal en -uitrusting na (G120401 Id6779-c)
 - Adviseert bij de aanschaf van materiaal
 - Kijkt sportmateriaal na en kan het onderhouden
- Begeleidt en coacht sporters of teams tijdens een competitie tot op internationaal niveau en bepaalt persoonlijke of collectieve verbeteringen (G120401 Id21225-c)
 - Analyseert in detail de tactiek van de tegenstanders
 - Kan inspelen op de (re)actie van de andere coach of de tegenstander
 - Stelt een tactiek, wedstrijdplan en/of teamopstelling op
 - Lijst op wat en wie mee moet naar een wedstrijd
 - Handelt wedstrijdformaliteiten en andere administratie af
 - Informeert de sporter(s)
 - Houdt voor- en nabesprekingen over de sportprestaties
 - Begeleidt en bewaakt het groepsproces
 - Heeft aandacht voor zowel het lichamelijke als het mentale welzijn
 - Motiveert de sporters, moedigt ze aan en biedt hen structuur
 - Spreekt sporters aan op hun sportgedrag
 - Wisselt sporters tijdens de wedstrijd (enkel bij het omgaan met teams)
 - Grijpt in wanneer de veiligheid van de sporters in het gedrang komt
 - Analyseert de sportprestaties
 - Gaat als coach om met wedstrijddruk
- Werkt een fysiek voorbereidingsprogramma (oefeningen, duur, frequentie, opeenvolgingen, enz.) voor een sporter of een team tot op internationaal niveau uit en past het toe (G120401 Id21144-c)
 - Stelt een specifiek meerjarenplan op, op maat van een team of individu, in functie van prestatiegerichte doelstellingen
 - Stemt alle technische, tactische, conditionele en mentale aspecten van het trainingsprogramma op elkaar af
 - Geeft geïndividualiseerde cardiotraining, krachttraining en/of conditietraining
 - Evalueert het trainingsprogramma en stelt bij waar nodig
- Denkt communicatieacties over de activiteiten voor een sporter of een team tot op internationaal niveau uit (G120401 Id17985-c)
 - Gebruikt moderne media om te communiceren met alle betrokken actoren
 - Gebruikt specifieke software (film en beeldanalyse)

- Presenteert informatie op een manier die belangstelling wekt
- Past taalgebruik en boodschap aan persoonlijkheidskenmerken (action types) aan
- Scout individuele sporters en/of teams tot op internationaal niveau in functie van talentselectie en wedstrijdprestaties (G120401 Id32099-c)
 - Scout individuele sporters en/of teams tot op internationaal niveau in functie van talentselectie: stelt een lange termijnplan op voor talentontwikkeling, stelt eisen op voor talentontwikkeling, stelt een scoutingteam samen, geeft instructies aan scouts, beoordeelt prestaties, motivatie en aanleg van sporters, beoordeelt of sporters in aanmerking komen voor verdere ontwikkeling in de sport, overlegt met en/of rapporteert aan de betrokkenen (trainer, ouders, leerkracht, sporter, enz.)
 - Scout individuele sporters en/of teams scouten tot op internationaal niveau in functie van wedstrijdprestaties: stelt eisen op, stelt een scoutingteam samen, geeft instructies aan scouts, overlegt met en/of rapporteert aan de betrokkenen (technische staf en sporters)
- Stuurt binnen een organisatie sporttechnische medewerkers (trainers, stagiairs en vrijwilligers) aan in functie van hun persoonlijke ontwikkeling (G120401 Id23253-c)
 - Volgt internationale ontwikkelingen en trends in het vakgebied op
 - Volgt de vaardigheden van de medewerkers op
 - Peilt naar opleidingsbehoeften bij de medewerkers
 - Zoekt en selecteert relevante opleidingen in functie van de behoeften
- Stelt een begeleidingsteam op internationaal niveau samen en coördineert de activiteiten ervan (G120401 Id18000-c)
 - Gebruikt kantoorsoftware
 - Stemt de planning af op de duur en volgorde van de opdrachten
 - Stemt de planning af op de vaardigheden van de medewerkers
 - Ziet toe op de uitvoering van de opdrachten
 - Grijpt in bij verkeerd werk of gedrag van medewerkers
 - Bespreekt de uitvoering van de opdrachten met de medewerkers
 - Ziet er op toe dat veiligheids- en ethische voorschriften gerespecteerd worden

2.2 DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van buitenlandse talen (vnl. spreekvaardigheid van sporttechnische termen)
- Kennis van gedragsverandering
- Kennis van de relatie tussen beweging en gezondheid en de potentiële risico's, inherent aan sport tot op het internationaal niveau
- Kennis van meten en evalueren van fysieke conditie
- Kennis van veiligheidsregels voor goederen en personen
- Kennis van communicatietechnieken en -vaardigheden en omgang met diverse doelgroepen en commerciële partners

- Kennis van omgang met de media (gesproken en geschreven pers)
 - Kennis van competentie management in functie van het aansturen van de Initiator, de Instructeur B en de Trainer B
 - Kennis van de sociale vaardigheden
 - Kennis van de sportgerelateerde wetenschappen anatomie, morfologie, biomechanica en voedingsleer in functie van het trainen en coachen van competitieve sporters tot op het internationaal niveau
 - Kennis van psychomotorische en -sociale ontwikkeling
 - Kennis van ethisch verantwoord sporten
 - Kennis van wedstrijdkalender, -reglementen en –procedures
 - Kennis van (inter)nationale informatiekkanalen (boeken, dvd's, internet, enz.)
 - Kennis van opvoedkunde
 - Kennis van didactiek en methodiek
-
- Grondige kennis van de sportgerelateerde wetenschappen (inspannings)fysiologie, trainingsmethodiek, ontwikkelingsleer (met inbegrip van ontwikkelingslijnen) en motorisch leren in functie van het trainen en coachen van competitieve sporters tot op het internationaal niveau
 - Grondige kennis van sporttrainingstechnieken
 - Grondige kennis van (fouten)analyse door directe observatie van sporters en door observatie van video-opnames
 - Grondige kennis van observatieprotocollen
 - Grondige kennis van informaticatoepassingen en softwarepakketten (o.a. charting en video-opnames)
 - Grondige kennis van technische, tactische en conditionele aspecten
 - Grondige kennis van methoden om spelsituaties/wedstrijden te analyseren
 - Grondige kennis van EHBO en sportspecifieke medische aspecten
 - Grondige kennis van materiaal
 - Grondige kennis van verschillende internationale visies (o.a. van de sportfederatie)
 - Grondige kennis van de sportpsychologie (groepsdynamica, groepscohesie, action types, enz.)
 - Grondige kennis van het opmaken van een individueel profiel van de sporter
 - Grondige kennis van lange en korte termijn doelstellingen voor de individuele sporter en het team
 - Grondige kennis van testbatterijen
 - Grondige kennis van ontwikkelingslijnen en gerelateerde oefenstof
 - Grondige kennis van het sporttakspecifieke internationale topsportlandschap
 - Grondige kennis van scoutingstechnieken

Cognitieve vaardigheden

- Het kunnen actief op zoek gaan naar, evalueren en toepassen van nieuwe internationale trends, concepten en procedures
- Het kunnen opstellen van een trainingsschema (week-, maand-, jaar- en meerjarenplanning op technisch, tactisch en conditioneel vlak in functie van een ontwikkelingslijn, rekening houdend met mentale aspecten)
- Het kunnen formuleren van concrete doelen (technisch, tactisch, conditioneel en mentaal) in samenspraak met de sporter(s)
- Het kunnen analyseren van de tegenstander(s) tot op het internationaal niveau

- Het kunnen bevorderen, begeleiden en bewaken van het groepsproces van zowel sporters als medewerkers
- Het kunnen presenteren van informatie op een manier die belangstelling wekt
- Het kunnen beoordelen van prestaties, motivatie en aanleg van sporter(s) tot op internationaal niveau
- Het kunnen beoordelen of de sporter(s) in aanmerking kom(t)(en) voor verdere ontwikkeling op internationaal niveau
- Het kunnen overleggen met en/of rapporteren aan de betrokkenen (trainer, ouders, leerkracht, (sport)medische begeleiding, enz.)
- Het kunnen verbaal en non-verbaal communiceren, zowel met de individuele sporter in functie van de persoonlijkheidskenmerken (action types) als met het team en de overige betrokken actoren (trainers, bestuur, ouders, externe experts, enz.)
- Het kunnen opvolgen van sportspecifieke en sporttakoverschrijdende internationale evoluties (technisch, tactisch, conditioneel, mentaal, ontwikkelingslijnen, materiaal, enz.)
- Het kunnen geven en vragen van individuele en collectieve feedback en vragen aan sporters tot op internationaal niveau
- Het kunnen motiveren, aanmoedigen en structuur bieden aan een sporter tot op internationaal niveau
- Het kunnen maken van een individueel profiel van de sterktes en zwaktes van de sporter tot op internationaal niveau
- Het kunnen observeren, analyseren, detecteren, evalueren en remediëren tot op internationaal niveau (detailcoaching)
- Het kunnen gepast pedagogisch en ethisch verantwoord omgaan met de sporter(s)
- Het kunnen aanleren van technische en tactische handelingen en mentale vaardigheden (o.a. visualisatietechnieken en virtuele time-outs) en conditieopbouw verwezenlijken tot op het internationaal niveau
- Het kunnen wetenschappelijk onderbouwd conditioneel en psychologisch begeleiden van een sporter tot op internationaal niveau
- Het kunnen doorverwijzen van de sporter(s) naar sportmedische begeleiders en rekening kunnen houden met hun trainingsadviezen in de trainingsbegeleiding
- Het kunnen opstellen en evalueren van technische, tactische, mentale, conditionele en prestatiegerichte doelstellingen o.a. op basis van testresultaten
- Het kunnen samenstellen van een begeleidingsteam op internationaal niveau en de activiteiten ervan coördineren
- Het kunnen begeleiden, training geven, coachen en talent identificeren en selecteren volgens een eigen visie, gestoeld op de visie van de sportfederatie en andere internationale visies
- Het kunnen communiceren met anderstalige actoren
- Het kunnen communiceren met media
- Het kunnen bewaren van het evenwicht tussen het verstrekken van informatie aan de pers en het afschermen van de sporter(s)
- Het kunnen bewaren van het evenwicht tussen extrasportieve activiteiten (oa commerciële voorstellen) en het sportieve programma
- Het kunnen ondersteunen van de sporter(s) op het vlak van dopingreglementering en whereabouts
- Het kunnen leiden van vergaderingen
- Het kunnen opmaken van een jeugdopleidingsprogramma

Probleemoplossende vaardigheden

- Het kunnen identificeren van obstakels om te presteren (o.a. demotivatie), het kunnen helpen van de sporter(s) tot op internationaal niveau om deze uit de weg te ruimen (reactief) en het kunnen vermijden dat ze (opnieuw) opduiken (proactief)
- Het kunnen interpreteren en evalueren van de resultaten van de afgenomen testen, vragenlijsten, enz. ter verbetering van de sporter(s) tot op internationaal niveau
- Het kunnen aanpassen van het aanbod, rekening houdend met omgevingsfactoren en het kunnen rekening houden met persoonsgebonden factoren (heterogeniteit, diversiteit, verwachtingen, beleving , enz.) van de sporter(s)
- Het geleidelijk kunnen opbouwen van oefeningen en het kunnen bijstellen van het trainingsprogramma in functie van een sportieve (top)prestatie
- Het kunnen selecteren van materiaal (training en wedstrijd) in functie van (top)prestaties
- Het kunnen aanpassen van oefenstof met betrekking tot technische, tactische, conditionele en mentale aspecten en de verbetering hiervan tot op internationaal niveau
- Het kunnen inschatten, herkennen en desgevallend vermijden van gevaarlijke situaties, risico's en oefeningen
- Het kunnen opstellen en aanpassen van een tactiek, wedstrijdplan en/of teamopstelling in functie van de kwaliteiten van de eigen sporter(s) en/of die van de tegenstander(s) tot op internationaal niveau
- Het kunnen bijstellen van een meerjaren-, jaar-, maand- of weekprogramma en/of een training, op maat van de sporter(s) en/of het team in functie van gewijzigde omstandigheden (blessures, wijziging kalender, prestatiedip, enz.)
- Het kunnen aanpassen van het taalgebruik in functie van de boodschap én de doelgroep
- Het kunnen inschatten van vaardigheden van medewerkers en deze gepast aanwenden in functie van prestatiedoelen, planningen en gewijzigde omstandigheden
- Het kunnen inschatten, herkennen en vermijden van en desgevallend ingrijpen bij verkeerd gedrag van de sporter(s) en medewerkers
- Het kunnen maken van tactische keuzes (ingrijpen) onder tijdsdruk tijdens een wedstrijd tot op internationaal niveau in functie van een wedstrijddoel
- Het kunnen afschermen van de sporter(s) van de media en extrasportieve activiteiten in functie van het sportieve programma
- Het kunnen ondernemen van gepaste acties naar de sporter(s) bij overtreding van reglementering m.b.t. doping en whereabouts
- Het kunnen komen tot consensus tijdens vergaderingen, gesprekken, overleg, enz. (o.a. ontmijnen van een discussie)

Motorische vaardigheden

- Het kunnen meten van effecten en resultaten met specifieke apparatuur
- Het kunnen nakijken en onderhouden van specifiek technisch sportmateriaal
- Het kunnen assisteren bij het uitvoeren van complexe technische bewegingen tot op internationaal niveau en verbeteren van fouten al doende
- Het kunnen toepassen van EHBO-technieken: wondverzorging, transporttechnieken, reanimatie en mond- op mondbeademing
- Het kunnen onder controle houden van lichaamstaal

Omgevingscontext

- Werkt met één of meerdere individuele sporters en/of groepen sporters (jeugdige, adolescenten, volwassenen, enz.) die sport beoefenen op nationaal en/of internationaal niveau, met talentenscouts, bestuursleden, juryleden, wedstrijdorganisatoren, tegenstanders, sportfederaties, ouders en familieleden
- Coördineert het begeleidingsteam van de sporter(s), doorgaans bestaande uit andere trainers, paramedici, psychologen, enz.
- Vermits de doelstellingen moeten bereikt worden, werkt de Trainer A onder een grote tijdsdruk tijdens de wedstrijden, en onder een zekere tijdsdruk tijdens trainingen of revalidatieperiodes van de sporter
- De Trainer A moet zich permanent aanpassen aan wisselende omgevings- en persoonsgebonden factoren tijdens het training geven, het begeleiden en het coachen (weer, accommodatie, gemoedstoestand sporter, andere tegenstander met andere kwaliteiten, prestatiedruk of opbouwperiode, enz.) voor het bereiken van zijn doelstellingen
- De Trainer A is onderhevig aan een hoge prestatiedruk
- De Trainer A voert deze taken doorgaans uit als professionele activiteit of in combinatie met andere professionele activiteiten
- Het kan worden uitgeoefend op elke tijdstip, met inbegrip van de avonden in de week, de woensdagnamiddag en de weekends en/of vakantie- en feestdagen
- Werkt meestal in een drukke omgeving tijdens trainingen en wedstrijden
- Het houdt nationale en internationale verplaatsingen in (voornamelijk voor de trainingsstages, wedstrijd- en scoutingmomenten)
- De Trainer A dient rekening te houden met een complex geheel van verschillende en variërende parameters (technische, tactische, conditionele en mentale eigenschappen/kwaliteiten van eigen sporter(s) en tegenstander(s)) tijdens zowel training geven, begeleiden als coachen)
- De vastliggende wedstrijdkalender geeft een bepaalde structuur en stabiliteit aan het sportseizoen. Deze kan echter doorbroken worden onder invloed van onvoorziene omstandigheden (blessures, prestatiedip, aanpassingen in kwalificatiewedstrijden en – limieten, enz.)
- De Trainer A dient rekening te houden met het feit dat de sporter(s) dopingreglementering en whereabouts moeten respecteren
- De Trainer A werkt in een (sterk) gemediatiseerde en gecommercialiseerde context
- Werkt met amateurs, semiprofessionele en/of professionele sporter(s), die de combinatie (dienen te) maken tussen topsport en studie of tewerkstelling

Handelingscontext

- Het kunnen aan boord leggen van verhoogde concentratie tijdens wedstrijdsituaties
- Het aan boord leggen van een goede concentratie tijdens de trainingssessies (extra uitleg: detailcoaching, actief zoeken naar verbeterpunten, enz.)
- Het continue aftasten van de prestatiegrenzen van de sporter(s) met aandacht voor de fysieke en psychische integriteit van de sporter(s)
- Het vermijden van gevaarlijke situaties, risico's en potentieel gevaarlijke oefeningen en het ingrijpen wanneer de veiligheid van sporters in het gedrang komt

- Het omgaan met sporters in een één op veel relatie: de volledige groep stimuleren en ondertussen elk individu uit de groep afzonderlijk opvolgen
- Het zelf opnemen van een voorbeeldrol (o.a. handelen op een ethisch verantwoorde manier)
- Het vertrouwelijk omgaan en rekening houden met de medische en privégegevens van de sporter
- Het zeer snel op eenzelfde ogenblik verwerken van een grote hoeveelheid informatie tijdens wedstrijden
- Het snel inspelen op veranderde omgevings- en persoonskenmerken
- Het evenwicht bewaren tussen het verstrekken van informatie aan de pers en het afschermen van de sporter(s)
- Het evenwicht bewaren tussen extrasportieve activiteiten (o.a. commerciële voorstellen) en het sportieve programma
- De (topsport)visie van de sportfederatie of de sportclub, de persoonlijke ambities van de sporter of de ploeg en de persoonlijke visie van de Trainer A, de training en de mogelijkheden van de sporter bepalen het handelingskader

Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van onderstaande taken binnen het meerjarenplan dat hij zelfstandig opmaakt en waarin zowel technische, tactische, conditionele en mentale aspecten worden geïntegreerd voor competitieve sporters tot op het internationale niveau. De taken van de Trainer A zijn o.a. het communiceren, opvolgen van evoluties, geven van feedback, individualiseren, pedagogisch en didactisch handelen, plannen, samenwerken in team en tactisch en strategisch handelen, tijdens het training geven, het begeleiden en het coachen en bij het identificeren en selecteren van talent en het verzamelen van informatie. De Trainer A creëert tevens zelfstandig het werkkader van de Initiator, de Instructeur B en de Trainer B. De Trainer A coördineert een team van experts, dat samen werkt aan de ontwikkeling van de sporter(s), en draagt de eindverantwoordelijkheid hierover.

Is gebonden aan

- de accommodatie, de mogelijkheden en de topsportvisie van de sporter, de wedstrijdkalender, het wedstrijdreglement, de sporttakspecifieke regels en gebruiken, de goedkeuring van de ouders voor minderjarige sporters, de vooropgestelde doelen, enz.

Doet beroep op

- sportwetenschappelijke trainingsexperts (sportarts, sportpsycholoog, bewegingsanalist, sportfysioloog, sportvoedingsdeskundige, fysiotherapeut), andere Trainers A, physical trainer, paramedici, enz. voor de ontwikkeling van de sporter(s) en de continue ontwikkeling van eigen kennis en vaardigheden

Verantwoordelijkheid

- Het uitwerken en coördineren van het werkkader (op basis van een meerjarenplan met technische, tactische, conditionele en mentale aspecten) voor een goed aangestuurde

Initiator, Instructeur B en Trainer B (respectievelijk voor beginnende en recreatieve sporters, voor competitieve sporters tot op het provinciaal/landelijk niveau en voor competitieve sporters tot op internationaal niveau)

- De creatie van een optimaal ontwikkelingsklimaat: geven van feedback, individualiseren, maken van de juiste keuzes, enz.
- Een coherente en efficiënte meerjarenplanning
- Een weloverwogen en gecontroleerd veiligheidsbeleid
- Een open communicatie met alle betrokken actoren
- Het permanent bijscholen van zichzelf
- Het behalen van vooropgestelde individuele en collectieve prestatiedoelstellingen
- Verantwoorde didactische en pedagogische handelingen
- De fysieke en psychische integriteit van de sporter
- Het groeiproces van de sporter(s), met bijzondere aandacht voor het evenwichtig uitbouwen van een topsportcarrière
- Het bepalen van realistische en uitdagende prestatiedoelstellingen voor de sporter(s)

2.3 ATTESTEN

Wettelijke attesten

Geen vereisten.

Vereiste attesten

Geen

Instapvoorwaarden

Geen vereisten.

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Niettegenstaande Trainers A ook aan de slag zijn in Brussel, Wallonië en het buitenland, worden in volgende cijfergegevens de tewerkstellingsmogelijkheden in Vlaanderen weergegeven. De hoofdreden hiervoor is dat deze cijfergegevens zeer betrouwbaar zijn en tevens de meerderheid van de tewerkstellingsmogelijkheden vertegenwoordigt.

Vlaanderen telt 21.200 sportclubs waarvan 17.162 sportclubs aangesloten zijn bij één van de erkende Vlaamse sportfederaties. Deze sportclubs liggen in één van de 308 Vlaamse gemeenten. In deze clubs zijn 55.805 trainers actief, waarvan 22.844 met een kwalificatie. 2.666 van deze gekwalificeerden zijn Trainers A. Aangezien binnen de werking van sportclubs doorgaans wordt gewerkt met

overeenkomsten gedurende één of meerdere sportieve seizoenen is het aannemelijk om te stellen dat jaarlijks ongeveer 2.700 tewerkstellingsplaatsen worden ingevuld door Trainers A.

Deze cijfers zijn gebaseerd op volgende bronnen:

- Sportdatabank Vlaanderen
- Jaarlijkse beleidsrapportage van de erkende Vlaamse sportfederaties aan de afdeling Subsidiëring van het Bloso
- Cijferboek lokaal sportbeleid 2011-2013 (ISB)
- Sportbeleid in Vlaanderen - Vol. I: Trends, visies, cases en cijfers (2006)
- Sportbeleid in Vlaanderen - Vol. II: Studies (2006)
- Staten-Generaal van de sportclubs (2003)
- Grote Sportclubenquête (2012)

Aanvullend aan bovenstaande cijfers dient te worden vermeld dat jaarlijks tijdens de maanden juli en augustus ca. 1500 weekcontracten worden opgemaakt voor monitoren, die actief zijn in de sportkampen van het Bloso. Voor ca. 100 specifieke tewerkstellingsplaatsen worden deze contracten ingevuld door Trainers A.

Onderstaand wordt geschetst in welke typische omstandigheden de Trainer A werkt. Er zijn 5 hoofdomgevingen te onderscheiden, nl. een sportclub, een sportfederatie, een topsportschool, een gemeentelijke sportdienst en een commerciële sportorganisatie.

In een sportclub

- Een sportclub is een autonome sportvereniging voor personen die eenzelfde sport beoefenen of die nauw betrokken zijn bij diezelfde sport met als doelstelling het organiseren en promoten van sportactiviteiten. Soms richten sportclubs zich op een bepaalde doelgroep zoals senioren, mensen met een handicap, kleuters, enz.
- Een sportclub is hoofdzakelijk als vzw of als feitelijke vereniging gestructureerd (98%).
- Trainers in sportclubs hebben zelden een officieel contract. Ze worden vaak vergoed via een vrijwilligersvergoeding of onkostenvergoeding.
- Trainers zijn soms actief in verschillende sportclubs die éénzelfde sporttak aanbieden.
- De trainer komt in contact met sporters, individueel of in groep, van verschillende doel- en leeftijdsgroepen en dit op vooraf bepaalde momenten. Hij legt verantwoording af aan het sportclubbestuur, meestal aan de sporttechnische verantwoordelijke van dit clubbestuur.
- Taakinfilling gebeurt veelal tijdens de avonduren en in het weekend.

In een sportfederatie

- Een sportfederatie is een autonome vereniging die de koepel uitmaakt van sportclubs en bijna uitsluitend als vzw gestructureerd is.
- De vergoeding van de trainer gebeurt door de erkende Vlaamse sportfederatie op basis van de gevraagde competenties. Er bestaat een contract werkgever-werknemer.
- De trainer kan naast een sporttechnische werkopdracht binnen een sportfederatie ook tewerkgesteld worden als coach voor de leerling topsporters in een topsportschool verbonden aan de sportfederatie of tijdens clinics en bijscholingen georganiseerd door de sportfederatie.
- De trainer komt in contact met sporters, individueel of in groep, van verschillende doel- en leeftijdsgroepen en dit op vooraf bepaalde momenten. Hij legt verantwoording af aan de raad van bestuur van de sportfederatie
- Taakinfilling gebeurt meestal overdag of in bepaalde gevallen ook tijdens weekenddagen.

In een topsportschool

- Een topsportschool is een lokale onderwijsverstrekker (secundair onderwijs), die een bijzonder topsportconvenant heeft afgesloten met de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs en de betrokken erkende Vlaamse unisportfederatie. Binnen de groep van erkende Vlaamse unisportfederaties kunnen uitsluitend de erkende Vlaamse topsportfederaties een dergelijk convenant afsluiten.
- De vergoeding van de trainer gebeurt door de erkende Vlaamse sportfederatie op basis van de gevraagde competenties. Er bestaat een contract werkgever-werknemer.
- De trainer heeft een welbepaalde trainingsopdracht, die in tewerkstelling kan variëren van 10 tot 100% en waarvoor afgelijnde tewerkstellingscriteria gelden
- De trainer komt in contact met zeer beloftevolle jeugdige sporters (adolescenten), individueel of in groep op vooraf bepaalde momenten. Hij legt verantwoording af aan de erkende Vlaamse topsportfederatie, meestal aan de Coördinator Topsport
- Taakinvulling gebeurt overdag

In een gemeentelijke sportdienst

- Een gemeentelijke sportdienst staat in voor de uitvoering van het sportbeleid op gemeentelijk niveau. Dit houdt de programmering en coördinatie van de sportactiviteiten in samen met het beheer van de sportinfrastructuur. In het programma kan tevens het aanbieden van sportactiviteiten opgenomen zijn. Om dit aan te bieden doet de gemeentelijke sportdienst een beroep op een persoon uit de cluster “trainer”.
- De vergoeding gebeurt door de gemeentelijke overheid meestal op basis van de gevraagde competenties. Er bestaat een contract werkgever-werknemer.
- De trainer heeft meestal een welbepaalde trainingsopdracht die zowel in tijd als in omvang sterk kan variëren afhankelijk van het door de sportdienst vooropgestelde doel.
- De trainer komt in contact met sporters, individueel of in groep, van verschillende doel- en leeftijdsgroepen en dit op vooraf bepaalde momenten. Hij legt verantwoording af aan de gemeentelijke sportfunctionaris, als hoofd van de gemeentelijke sportdienst.
- Taakinvulling gebeurt meestal overdag of in bepaalde gevallen ook tijdens weekenddagen.

In een commerciële sportorganisatie

- Een commerciële sportorganisatie biedt meestal sportactiviteiten aan die niet in clubverband gebeuren en zich richten naar sporten in de outdoor-sector (skiën, surfen, zeilen, kajakken,...), vrijetijdsbesteding (sportactiviteiten tijdens vakanties, sportkampen, ...) of gezondheidsgerelateerde activiteiten (fitness, lopen, conditiegym, fietsen,...).
- De trainer werkt ofwel als zelfstandige ofwel via een vergoeding op basis van een contract werkgever-werknemer met de commerciële sportorganisatie.
- De trainer heeft meestal een welomlijnde opdracht zowel in tijd als in omvang.
- De trainer komt in contact met sporters, individueel of in groep, van verschillende doel- en leeftijdsgroepen en dit op vooraf bepaalde momenten. Hij legt verantwoording af aan de commerciële sportorganisatie.
- Taakinvulling gebeurt zowel overdag, 's avonds als tijdens het weekend en is voornamelijk afhankelijk van de vraag van de klanten(sporters).

De onderstaande lijst geeft het aantal sportclubs, aantal trainers en aantal Trainers A per erkende Vlaamse sportfederatie weer. Dit geeft een indicatie van de werkgelegenheid die er bestaat voor de Trainer A op basis van de meest recente gegevens van 1 april 2013.

Erkende Vlaamse sportfederatie (situatie 1 april 2013)	#-sportclubs	#-trainers	#-Trainer-A
ABC-Vlaanderen-American Kick Boxing Association vzw	16	22	0
AKTIVIA vzw	215	°	°
Badminton-Vlaanderen vzw	212	629	19
BRSF-Vlaanderen vzw	5	°	°
Bond-voor-Lichamelijke Opvoeding vzw	61	106	0
Cricket-Vlaanderen vzw	16	6	0
Dansliga Sportfederatie vzw	177	375	52
De Fitness Organisatie vzw	53	53	2
FALOS-Sportfederatie van de KWB vzw	211	224	11
Federatie Dans en Sport vzw	167	286	6
Federatie Disco, Show en Freestyle vzw	19	22	0
Federatie van Amateurs Motorcrossbonden van Vlaanderen vzw	51	26	0
FROS-Amateursportfederatie vzw	614	516	12
Gezinssportfederatie vzw	458	1070	3
Gym en Dansfederatie Vlaanderen vzw	37	416	13
Gymnastiek Federatie Vlaanderen vzw	287	4321	18
Handboogliga vzw	48	67	4
Hondenfederatie Vrienden Onder Eén vzw	47	°	°
Klim- en Bergsportfederatie vzw	13	235	4
Koninklijke Antwerpse Vereniging van Vriendenclubs vzw	530	555	36
Koninklijke Belgische Korfballbond - Vlaamse Liga - vzw	57	704	23
Koninklijke Belgische Liefhebbersvoetbalbond - Nederlandstalige afdeling vzw	173	24	1
Koninklijke Vlaamse Voetbalbond vzw	613	809	18
Landelijke Rijverenigingen vzw	433	1393	23

Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs vzw	13	113	0
Natuurvriendensportfederatie vzw	35	176	0
Nederlandstalige Liga voor Onderwateronderzoeken - Sport vzw	159	1008	72
OKRA-SPORT, trefpunt 55+ vzw	898	3652	0
Parantee vzw	62	212	9
Petanque Federatie Vlaanderen vzw	104	49	0
PSYLOS vzw	41	215	6
Recreatief Aangepast Sporten vzw	103	139	1
Sporta-federatie vzw	1289	1806	35
Sportievak vzw	128	128	8
Sportiv vzw	444	82	0
S-Sport-Federatie vzw	174	246	0
Verbond van Vlaamse Speleologen vzw	26	86	0
Verbond van Vlaamse Watersportverenigingen Recrea vzw	84	156	3
Vereniging voor modelluchtvaart sport vzw	1	°	°
Vlaams Verbond van Paraclubs vzw	4	°	°
Vlaams Verbond voor Oriënteringssporten vzw	8	66	0
Vlaamse Aikido Vereniging vzw	33	41	8
Vlaamse Atletiekliga vzw	90	2355	217
Vlaamse Autosportfederatie vzw	40	°	°
Vlaamse Baseballen Softball Liga vzw	27	141	4
Vlaamse Basketballiga vzw	273	3359	432
Vlaamse Biljart Liga vzw	85	°	°
Vlaamse Boks Liga vzw	54	98	0

Vlaamse Boogsport Federatie 'Liggende Wip' vzw	98	32	0
Vlaamse Federatie voor Hondensport vzw	9	48	0
Vlaamse Handbal Vereniging vzw	55	573	22
Vlaamse Judofederatie vzw	229	1083	187
Vlaamse Ju-Jitsu Federatie vzw	84	334	9
Vlaamse Kano & Kajak Federatie vzw	43	89	1
Vlaamse Karate Federatie vzw	201	486	27
Vlaamse Kunstschaatsen Bond vzw	12	52	0
Vlaamse Liga Paardensport vzw	391	415	13
Vlaamse Liga van Bedrijfs sport vzw	585	36	0
Vlaamse Minivoetbalfederatie vzw	1055	169	4
Vlaamse Motorrijdersbond van België vzw	38	8	°
Vlaamse Reddingsfederatie vzw	32	83	0
Vlaamse Roeliga vzw	12	86	14
Vlaamse Rollerbond vzw	29	82	0
Vlaamse Rugby Bond vzw	23	225	7
Vlaamse Schermbond vzw	11	48	1
Vlaamse Schietsportkoepel vzw	123	241	4
Vlaamse Ski en Snowboard Federatie vzw	17	28	2
Vlaamse Snookerfederatie vzw	99	11	0
Vlaamse Squashfederatie vzw	57	51	0
Vlaamse Taekwondo Bond vzw	91	176	0
Vlaamse Tafeltennisliga vzw	182	297	14

Vlaamse Tennisvereniging vzw	476	4694	217
Vlaamse Triatlon en Duatlon Liga vzw	70	197	23
Vlaamse Vechtsport Associatie vzw	172	342	10
Vlaamse Vereniging van Hengelsport Verbonden vzw	273	°	°
Vlaamse Vereniging voor Golf vzw	52	128	9
Vlaamse Volleybalbond vzw	322	2819	141
Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw	66	96	0
Vlaamse Wandelfederatie vzw	77	19	0
Vlaamse Wielrijdersbond vzw	887	81	1
Vlaamse Wushu Federatie vzw	20	31	0
Vlaamse Yachting Federatie vzw	58	250	1
Vlaamse Zaalvoetbalbond vzw	342	126	9
Vlaamse Zwemfederatie vzw	134	875	40
Voetbalfederatie Vlaanderen vzw	1374	15219	852
Vrije Vlaamse Recreatiesporten vzw	59	°	°
Waterski Vlaanderen vzw	39	51	3
Wielerbond Vlaanderen vzw	577	237	15
TOTAAL	17.162	55.805	2.666

Vacatures

Aangezien binnen de werking van sportclubs doorgaans wordt gewerkt met overeenkomsten gedurende één of meerdere sportieve seizoenen is het aannemelijk om te stellen dat jaarlijks een kleine 2700 tewerkstellingsplaatsen worden ingevuld door Trainers A. (zie 3.1).

4. Samenhang

- Samenhang met beroepen die vermeld worden in diverse decreten en uitvoeringsbesluiten (zie rubriek “Titel”)

Onderstaande beroepen zijn beroepen met doorgroeimogelijkheden. Een trainer zal steeds beginnen als “Initiator” om zich via een verticale ladder – met het verwerven van bijkomende competenties – te bekwamen tot “Trainer A”. De sportspecifieke kenniselementen (geformuleerd als basiskennis, kennis en grondige kennis) en hieraan gekoppelde vaardigheden worden binnen het geheel van de vier onderstaande beroepen stapsgewijs uitgebreid of uitgediept. De beroepenstructuur “Initiator – Instructeur B – Trainer B – Trainer A” is ook te raadplegen op de website van Bloso (www.bloso.be).

- Samenhang met andere beroepen

Om van Trainer A over te stappen naar onderstaande beroepen dient men de competenties te verwerven eigen aan dit beroep mits bijvoorbeeld het volgen van extra opleiding.

- Verkoper van sport en vrijetijdsartikels (Competent fiche D121101)
- Vertegenwoordiger (Competent fiche D140201)
- Begeleider recreatieve activiteiten (Competent fiche G120201)
- Reisleider (Competent fiche G120101)
- Verantwoordelijke sport-, recreatieve of toeristische accommodatie (Competent fiche G140301)

Initiator
Instructeur B
Trainer B
Trainer A

5. Updates

Duurzaam	Relatief duurzaam	Beperkt duurzaam
☐	☒	☐

Het beroepskwalificatiedossier is relatief duurzaam: de competenties zijn zodanig geformuleerd dat ze niet direct onderhevig zijn aan wijzigingen, maar algemeen toepasbaar blijven. Wijzigingen vallen eerder te verwachten in het domein van de technologische evoluties: nieuwe technieken en nieuwe trainingsmethodes. Dit impliceert dat de Trainer A deze kenniselementen moet aanpassen en bij verwerven. Hij zal moeten blijven investeren in het opvolgen van nieuwe trends en technieken, het permanent bijscholen van zichzelf en levenslang leren. De inhoud van het beroep en de competenties schijnen relatief duurzaam.

